

ADOPEC SRDCE

základní fakta, současný stav (červen 2015)

Výše roční podpory pro rok 2015:	4.200 Kč (Adopce srdce základní škola)
	5.500 Kč (Vzdělání pro sirotky)
Počet podporovaných dětí:	269
	(158 základní škola, 111 střední škola)
Počet volných dětí:	51
Počet přihlášených dárců:	187
Počet dárců pro hladovějící děti:	40

Osoby, které se v ČR podílejí na organizaci projektu:

Josef Kuchyňa, Komárovice 1, 588 22 Luka n. Jihl., telefon 608 178 122
(registrace přihlášek, přidělování dětí, distribuce dopisů)
Božena Foretníková, **Jakubská 11**, 602 00 Brno (finance, účetnictví)
Emilie Pavlíková, Dubková 1530, 756 61 Rožnov p. Radh.
(potvrzování plateb, rozesílání Informátoru, **překlad dopisů**)

Bankovní spojení: 6967640267 / 0100, KB Brno-město

UPOZORNĚNÍ A OZNÁMENÍ

- ➔ **Změna sídla nadačního fondu Maitri:** sídlo nadačního fondu Maitri se přesunulo na adresu **Jakubská 11, 602 00 Brno**. Změna zatím nebyla formálně zanesena do obchodního rejstříku.
- ➔ **Dopisy od dětí v angličtině:** protože se stále častěji objevují dopisy od podporovaných dětí psané anglicky, prosíme ty z Vás, kteří tento jazyk ovládají, aby nám to příležitostně sdělili, abychom jim dopisy nemuseli zbytečně překládat do češtiny. Děkujeme!
- ➔ **Setkání hnutí Maitri v roce 2015** se konalo **5. - 7. června 2015 v Českém Těšíně** a navzdory nečekaným problémům (odřeknutí 3 hlavních hostů a přednášejících na poslední chvíli) se dle jeho účastníků vydařilo. Na příští rok je setkání opět plánováno na stejném místě, nejspíše počátkem června 2016.
- ➔ **Volné děti k podpoře:** stále máme dostatek volných dětí k podpoře, děti předškolního věku, malé školáčky i studenty středních škol, takže je na výběr... ☺

Informátor

ADOPEC SRDCE

Číslo 36

Občasník pro účastníky programu

červen 2015

Vážení přátelé,

v tomto čísle Informátoru přinášíme závěrečnou část zamyšlení Tadeáša Makulského nad 20 lety fungování Adopce srdce a jejími perspektivami, které přednesl na podzimním misijním sympóziu o Adopci srdce ve Varšavě; a také výzvu polské misionářky z Kamerunu k vytrvalosti v tomto díle i přes všechny možné překážky...

Aby těch překážek bylo na všech stranách co nejméně,

to Vám přeje Josef Kuchyňa

Tadeáš Makulski si nechává od učňů podporovaných v rámci Adopce srdce ušit košili...

Adopce srdce... a co dál?

Misijní sympóziu, 3. - 4. října 2014, Konstancin-Jeziorna

Dvacet let trvání programu Adopce srdce připadající na přelom let 2015/2016 je vhodnou příležitostí k tomu, abychom se na toto dílo podívali z širší perspektivy. V předcházející části tohoto článku (Informátor Adopce srdce číslo 35) jeho autor - Tadeáš Makulski, odpovědný gdaňské skupiny hnutí Maitri - představil počátky tohoto programu zahájeného palotýny a palotýnkami ve spolupráci s hnutím Maitri ve Rwandě a východním Kongu. Autor se rovněž pokusil popsat význam termínu "Adopce srdce" a cíle programu. V druhé části se snaží představit společenský kontext Adopce srdce.

Adopce srdce jako proces výměny

Charitativní pomoc je kromě nezištnosti spojována obvykle s jednorázovým aktem darování na šlechetný účel. V případě Adopce srdce však máme co do činění s poněkud jinou činností. Deklarace podpory dítěte z Afriky, kterou podepisuje dárcé přistupující k programu, spojená s první platbou 'adoptivního příspěvku', je počátkem mnohaletého procesu, do něhož jsou zapojeni vedle dárcé a podporovaného také misionáři bezprostředně předávající pomoc, misijní sekretariáty polských kongregací a nevládní organizace věnující se široce pojeté administraci programu a jeho propagaci. Úloha všech zúčastněných je neobyčejně důležitá. Objevují se tedy otázky: jaké cíle si stanoví takový proces; kdo nese nebo na sebe dobrovolně

Informátor Adopce srdce, občasník pro účastníky programu, číslo 36, červen 2015

Pro vnitřní potřebu vydává Hnutí solidarity s chudými třetího světa MAITRI

Připravil Josef Kuchyňa, Komárovice 1, 588 22 Luka nad Jihlavou

Email: maitri@email.cz

WWW: maitri.jinak.cz

bere odpovědnost za činnosti směřující k jejich dosažení?

Při formulování odpovědi na takto položené otázky se uplatní obecná znalost životních podmínek lidí v této nejchudší části Afriky. Válka ve Rwandě do značné míry zhoršila úděl desítek milionů obyvatel, kteří i před ní žili v chudobě. Ve Rwandě, v Burundi a ve východním Kongu se lidé živí prací na malých políčkách rozkládajících se na úbočích četných hor. Bydlí v chatrčích postavených ze sušené hlíny, bez podlahy, bez vody, elektriny, bez základního hygienického a dalšího vybavení (podle našeho chápání). Hlavními pracovními nástroji jsou po věky mačeta a motyka, a úroda vystačí lidem obvykle na jedno jídlo v průběhu dne, a to večer. V této skutečnosti je jedním z největších problémů obyvatel žijících na venkově (95 %) - kromě omezeného přístupu k pitné vodě - velice omezené přebytky zemědělských výrobků, které je možno prodat za peníze, aby pak mohli nakoupit oblečení, svíce, petrolej, kolo, stavební materiál na stavbu domu apod. K základním plodinám prodáváným za peníze patří: plody kávovníku, listy čajovníku, maniok, fazole, banány. Aby v takových podmínkách mohli hospodařit a přežít, počítá se s každým párem rukou k práci, nevyhnutelná je také práce dětí.

Ve svých počátcích byla Adopce srdce odpovědí na humanitární katastrofu ve Rwandě vyvolanou genocidou z roku 1994. Nejdůležitější věcí tehdy bylo zajistit možnost přežití pro obrovské zástupy sirotků umírajících hladu a ponechaných bez péče. Adopce v té době měla za cíl pomoci s výživou dítěte a umožnit mu školní docházku. Peníze dostupné v rámci programu dodnes zajišťují především pokrytí výdajů spojených se školní docházkou. Taková situace má bezprostřední dopad na zvýšení rodinného rozpočtu, což využívají celé rodiny. Vzdělávání dítěte je těsně spojeno s jeho výchovou a rozvojem připravujícím na samostatný život. Na horizontu světa vnímaného mladým člověkem se vedle rodiny, vrstevníků a školy díky zapojení do adopce objevují na mnoho let i misionáři, “adoptivní rodiče” a organizace. Postupně je díky vzájemným interakcím možné vytvářet vztahy mezi jednotlivými subjekty zapojenými do programu.

Adopce srdce z perspektivy účastníků

Jak vyplývá z předcházejících úvah, Adopce srdce je poměrně složitým procesem charitativní pomoci. Subjekty do ní zapojené jsou: podporované děti, “adoptivní rodiče”, misionáři, organizátoři pomoci.

V situaci dítěte a jeho opatrovníků žijících pod jednou střechou je poskytovaná pomoc v hotovosti neobyčejně důležitým příspěvkem k domácímu rozpočtu. Třeba mít na zřeteli, že pro lidi žijící v chudobě i 10 (až 20) euro měsíčně vytváří nové možnosti. Díky tomu jsou schopni zaplatit výdaje spojené se školní docházkou dítěte a nakoupit pár nezbytných věcí. Pomoc poskytovaná bezhotovostně, věcně, přináší podobné efekty. V rámci programu se platí škola a nakupují se školní potřeby a stejno kroje a rodina dostává potravinovou pomoc. Podporované dítě se dozvídá z dopisů a prostřednictvím misionářů, že existuje jiný svět, v němž žijí lidé, kteří mu poskytují nezištnou podporu ve jménu křesťanské solidarity.

Dost často se dárce rozhodují pro dodatečnou pomoc, např. pro koupi kousku půdy nebo stavbu chaty pro podporovaného mladého člověka. Zvláště v případě sirotků připravených o rodinu dochází prostřednictvím této pomoci k významné změně jejich životní situace. Velmi důležitým prvkem podporujícím rozvoj vědomí dítěte je otázka pochopení jeho úlohy v programu. Podporované dítě dostávající pomoc nemůže být pouze “příjemcem”; aby se nevytvářel postoj závislosti, mělo by i ono samo něco dávat a přijímat v této věci dobrovolné závazky. Může to být navštěvování školy a dosahování výsledků umožňujících postup do

Výsledky hospodaření fondu za rok 2014

A/ Příjmy za rok 2014: 1.564.489 Kč

dary 001	(pomoc všeobecně)	152.300 Kč	(9,7%)
dary 100	(pomoc hladovějícím)	238.880 Kč	(15,3%)
dary 101	(Adopce srdce)	1.171.050 Kč	(74,9%)
dary celkem		1.562.230 Kč	(99,9%)
úroky z vkladu		2.259 Kč	(0,1%)

B/ Výdaje za rok 2014: 1.881.265 Kč

příspěvky 001	(pomoc všeobecně)	249.682 Kč	(13,3%)
příspěvky 100	(pomoc hladovějícím)	341.255 Kč	(18,1%)
příspěvky 101	(Adopce srdce)	1.274.100 Kč	(67,7%)
příspěvky celkem		1.865.037 Kč	(99,2%)
poplatky bance		7.085 Kč	(0,4%)
daň z úroků		419 Kč	(0,0%)
spotřební materiál		501 Kč	(0,0%)
služby		8.223 Kč	(0,4%)
Režijní náklady (náklady na správu fondu):		16.228 Kč	(0,9%)

C/ Zůstatek k 31. 12. 2014: 89.640 Kč

D/ Statistika darů

Za rok 2014 přispělo nadačnímu fondu Maitri 220 dárců, z nich 38 částkou vyšší než 10.000 Kč. Nejvyšší darovaná částka od jednoho dárce činila 60.000 Kč, průměrná výše daru na jednoho dárce je 7.101 Kč.

E/ Poskytnuté příspěvky

1.865.037 Kč

Adopce srdce a Pomoc hladovějícím (Rwanda, Kongo) 1.615.355 Kč

Soeurs Pallottines, B.P. 930 Kigali, Rwanda

Hospic bl. Jana Pavla II. v Kabuga (Rwanda) 139.230 Kč

Soeurs des Anges, B.P. 409 Kigali, Rwanda

Vzdělání pro chudé děti v Manipuru (Indie) 110.452 Kč

Saleians Fathers, Don Bosco Provincial House, PB 40 Dimapur - 797112, India

6. prosince 2014

Vám, drazí rodiče, radostné vánoce!

Jsem tak šťastná, že Vám mohu nakreslit tyto obrázky, znamení mé lásky a vděčnosti k Vám, kteří jste pro mě vším. Dostávám často Vaše dopisy a jsem z nich tak šťastná, když se seznamuji s Vašimi novinkami. Co se týče mě, mám se dobře i s celou svou rodinou, která Vás moc pozdravuje. Ve škole se učím dobře díky Vám, díky lásce, kterou ke mně máte.

Mí drazí rodiče, jak se máte? A vánoční svátky, jak probíhají tam u Vás? Tady u nás zkoušíme určité hry, které pak představíme během svátků, jelikož sestry mají ve zvyku nás shromáždit a slavit s námi všechny vánoční svátky. Kupují nám nové oblečení a připravují pro nás vánoční pokrmy a nápoje, které požíváme v rodině kolem svých rodičů po mši slavené otci palotýny.

Závěrem Vám přeji šťastný rok 2015, plný úspěchu a štěstí pro celou Vaši rodinu tam, kde jste. Děkuji!

Vaše dcera **Feza**

nevzdává se.

Končí postní doba, každý náš kříž i naše pády se mohou proměnit ve zmrtvýchvstání... Srdečně děkuji Bohu za Vaši starostlivost o Adopci, milování. Vděčnost vysílám hnutí Maitri v Gdaňsku, viděla jsem a obdivovala, jak vytrvale pracují jako dobrovolníci ve sklepních prostorách farní budovy, jak okamžitě reagují na Vaše a naše prosby. Omlouvám se Vám všem za nedostatky dětí a naše, neboť máme povinnost provozovat zdravotní středisko, porodnici, středisko léčení tuberkulózy, sdružení HIV pozitivních, katecheze, modlitební skupiny ve farnosti. Samozřejmě, nejdůležitější je řeholní život... a Adopce srdce je dodatečnou prací navíc, ale pohlcuje nám mnoho nocí, abychom všechno udělaly tak, jak se to vyžaduje: dokumentace každého dítěte, výkazy... ale vytrváme!!!

Srdečně zdraví

komunita sester z Ndélé (Kamerun)

S. Teodora, S. Nicole, Marie-Noel, Melanie

2. března 2015

(*My a Trzeci Świat číslo 140*)

Středa 20. listopadu 2014

Vám, Natálie,
dobrý den!

To jsem já, SOUZA, jsem velice nadšená, že Vás mohu informovat, že Váš dopis se mi moc líbil.

Já také vyrůstám normálně jako ostatní dívky a mám velké bratry a mnoho sester, a to: NTONDO, NDAYE, NTALE, PASCAL, GRACE, LEBON, FRANCK, NZIGIRE, SAFI, NONO, AIMEDO.

Jsem v prvním ročníku střední školy a letos dovrším 14 let od narození. Žiji v Konžské demokratické republice, konkrétně ve městě Goma.

Myslím, že ve Vaší zemi jsou dobrá zvířata - je to tak? Já mám ráda taková zvířata jako: šimpanz, lev a levhart.

Když jsem uviděla Vaši fotografii tady v Kongu, byla jsem moc šťastná, že jsem spatřila Vaši rodinu. Máte dobré srdce a dobrou tvář.

Konečně, jsem moc šťastná, že s Vámi mohu komunikovat prostřednictvím tohoto dopisu. Mé pozdravy celé rodině.

Díky!

Vaše **Souza Florance**

20. září 2014

Vám, drazí rodiče, dobrý den!

Nemám nic zvláštního, co bych Vám řekla při této příležitosti, kdy Vám mohu předat zprávy o sobě - ty jsou opravdu dobré, neboť dobře studuji díky Vaší soucitnosti se mnou.

Zakončila jsem školní rok v dobrotě a nastupuji do 6. ročníku základní školy s velkou nadějí, že odtud pak postoupím na střední školu.

Neustále se za Vás modlím, protože to je jediný dárek, který Vám mohu věnovat. O prázdninách jsem měla možnost navštívit velký kněžský seminář - tuto akci zorganizovaly sestry pro všechny sirotky. Byla jsem z toho šťastná.

Naomi Elonga

vyššího ročníku, psaní dopisů svým patronům, společná práce ve prospěch misijní stanice vykonávaná mládeží nebo jejich opatrovníky. Díky takovému přístupu se Adopce srdce přetváří v proces vzájemné výměny a vytváření vztahů zaměřených na rozvoj mladého člověka.

“Cokoliv jste učinili...”

Účast podporovaných v programu Adopce srdce může trvat téměř dvacet let, je-li zahájena v předškolním věku a ukončena získáním středoškolského či ještě vyššího vzdělání. Je to dost dlouhá doba pro podporovatele, vezmeme-li v úvahu jejich často pokročilý věk nebo probíhající změny životní situace. Mezi těmi, kteří se ujímají role “adoptivních rodičů” jsou jednotlivci, rodiny, skupiny osob, třídy a školy, firmy. Zapojení do programu je dobrovolným aktem vůle, za nímž následuje mravní závazek pomoci konkrétnímu dítěti známého jména. Ti, kdo se ujímají patronátu nad dítětem, dostávají dokumentaci popisující životní situaci dítěte a jeho fotografii. Díky korespondenci se “rodič” dozvídá o pokroku dítěte ve škole, může poznat názory misionářů o něm, často se také z dopisů dítěte vynořuje obraz podmínek jeho existence. Dárce se může rozhodnout pro kontakt aktivní či pasivní, jednostranný. V případě oboustranného kontaktu lze pozorovat navazování osobních vztahů či dokonce vytváření pout určitého typu. Podporovaní jsou vnímáni jako členové vzdálené rodiny, jako osvojené děti. Účastníci programu mají také příležitost formovat citlivost vlastního potomstva. Školy a třídy zapojené do adopce mohou ukazovat žákům, jak odlišné jsou osudy dětí a mládeže žijících v chudých zemích, což se v praxi stává součástí tematiky globálního vzdělávání. V katechezi se Adopce srdce může stát příspěvkem k široce pojímané misijní animaci. Osobní zkušenosti autora tohoto článku a jeho spolupracovníků podávají důvody k reflexi, že lidé zapojení do programu adopce se řídí různými motivy. Pro mnoho z nich je to známka soucitu a vyjádření solidarity s chudými. Důležitou motivací lidí podporujících Adopci srdce jsou Ježíšova slova “Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili” (Mt 25,40). Je známé svědectví “adoptivního rodiče”, který prohlásil, že pokládá účast v programu za “**vstupenku do nebe**”.

Misionáři jako vychovatelé dětí

Počátkem roku 2015 se touto cestou dostává pomoci dětem a mládeži prostřednictvím 12 řeholních kongregací z Polska ve 40 misijních stanicích v 9 zemích. Podle informací získaných z palotýnské provincie Krista Krále a gdaňského střediska hnutí Maitri je do programu zapojeno asi 8500 dětí a mladých. Zapojení misijních stanic do Adopce srdce přináší řadu výzev pro misionáře. Podle P. Zbigniewa Babického SAC, který prováděl průzkumy v misijních stanicích ve Rwandě a demokratickém Kongu, “v první etapě práce sociálně-výchovná přijímá formu záchranné pomoci, postupně přechází v práci opatrovnícko-výchovnou, řídčeji pak v činnost kulturně-osvětovou”. Podmínkou je tedy zajištění přístupu ke vzdělání jako základního práva dítěte. V rámci programu je obvykle zpřístupňována i zdravotní pomoc a sociální péče, přičemž z toho mívá užitek celá rodina. Účast v programu v širším kontextu má na zřeteli také aspekty opatrovnícko-výchovné. Nelze docenit úlohu kněží a sester realizujících program při vysvětlování podporovaným a jejich opatrovníkům, že Adopce srdce je proces vzájemné výměny.

Dvacet let a co dál?

Rozvoj programu Adopce srdce za posledních dvacet let lze pokládat za velký úspěch. U jeho pramenů se nachází sladěná práce mnoha řeholních kongregací, hnutí Maitri a dalších laických organizací zabývajících se touto formou pomoci. Popsaný model adopce se projevuje v praxi, i když se neustále musí přemáhat mnoho obtíží. Činnost domácích organizací a sekretariátů v Polsku, ČR a na Slovensku je zaměřena na hledání lidí ujmajících se patronátu nad dětmi a na posílání prostředků na misie. Rozhodující část práce vykonávají dobrovolníci. Velikou výzvou je zachování kontinuity a naplňování rostoucích očekávání dárců, co se týče transparentnosti aktivit a předávání co možná individualizovaných informací o podporovaných dětech, zvláště když zapojení v Adopci srdce trvá dlouhá léta. Zavedený téměř beznákladový způsob fungování (administrativní náklady na úrovni 6-10 % příjmů [v ČR na úrovni okolo 1 %- pozn. překl.]) nepřispívá k vytváření a profesionalizaci struktur, rozvoji dlouhodobých strategií nebo vytváření organizačního zázemí v misijních zemích. Zvláštní otázkou zůstává fungování programu v africké realitě. Z principu jsou v první etapě zapojeni výlučně misionáři z Polska, teprve v druhé etapě přebírají odpovědnost za adopci struktury místní církve. V současnosti program funguje jaksi v přechodové fázi mezi těmito etapami. Úlohou organizátorů Adopce srdce z Polska je vypracovat metody spolupráce s našimi bratry a sestrami pocházejícími z jiného civilizačního okruhu.

Program Adopce srdce je dílo, v němž se výjimečně zřetelně ukazuje závislost jeho jednotlivých článků. Jsem přesvědčen, že nade vším bdí Duch svatý. Jeho působení dává nám všem motivaci projevující se otevřeností vůči problémům našich bratrů žijících v podmínkách, které jsou výsměchem důstojnosti, a angažovaností v pomoci pro ně. Směřujeme dále v intencích modlitby bl. Matky Terezy, abychom měli síly na dalších dvacet let.

*Dej Pane,
abychom byli hodni sloužit
našim bratrům na celém světě,
kteří žijí a umírají v chudobě a hladu.
Dej jim dnes, za pomoci našich rukou,
jejich každodenní chléb
a skrze naši chápající lásku
daruj jim pokoj a radost.*

Tadeusz Makulski

*koordinátor programu Adopce srdce a adoptivní rodič
(Posylam Was číslo 98-2/2015)*

Rwanda - třetí prezidentské období pro Paula Kagameho?

Současný rwandský prezident Paul Kagame se blíží ke konci svého druhého sedmiletého prezidentského období, což nastane v roce 2017. Ve Rwandě se proto rozhořela velká debata o změně ústavy, která by Kagamemu dovolila kandidovat i v nastávajících volbách. Objevují se hlasy tvrdící, že budoucnost Rwandy si bez tohoto jejího “velkého syna” nelze vůbec představit; na 3,6 milionu Rwandů podepsalo petici požadující změnu ústavy v jeho prospěch. Na druhou stranu (méně a nikoliv v oficiálních rwandských médiích) se objevují názory, že by se jednalo o vážné ohrožení demokracie a posílení totalitního způsobu vládnutí. Zanedlouho uvidíme, která strana zvítězí...

Vytrvejme!!!

Velevázení a milování přátelé misie v Ndélé,

Láska může vykonat to, co považujeme za nemožné, podpiřme se navzájem, abychom vytrvali...

Prosím Boha, aby vážení a milování rodiče, kteří adoptovali naše děti, vytrvali v započatém úsilí, modlím se též s těmito dětmi, aby vytrvali ve vděčnosti.

Dalo by se toho říci hodně... ale já se často uchyluji ke konkrétnímu příkladu. Tak tedy, první skupiny dětí přijatých do Adopce srdce prostřednictvím hnutí Maitri v roce 2007 (do roku 2014) nám daly mnoho zkušeností. Přiblížím zde život Lucie, tehdy jí bylo 6 let; sirotka vychovala babička, dívka nikdy nechodila do školy a už musela pomáhat obdělávat pole, aby přežili. Díky adopci šla do školy; bylo jí těžko, neboť neznala oficiální jazyk země, jenom dialekt, kterým hovořila babička, tzv. *kako*. Často jsem jí opakovala “*vytrvej*” a vysvětlovala přednosti chození do školy. Nadešly vánoce, kdy vybízíme děti k psaní dopisů milovaným, daleko žijícím rodičům. Zde jsem narazila na problém - co je to dopis? Krčení ramen a její oči hledící na mne říkaly, že se odpovědi nedočkám. Sedla jsem si s ní a napsala jsem jejím rodičům, kteří ji adoptovali, poděkovala jsem jim za obětavost, aby mohla chodit do školy, měla knížky, byla moudrá, zdravá a pomáhala druhým. Začala jsem představením a poděkováním. Ptala jsem se jí, co dostala, jak jí to jde ve škole, co ji tam baví a co nemá ráda, co jí, jak si hraje atd. Víím, že neumí psát, tak jsem jí poradila, aby za ni psala starší kamarádka a ona jí diktovala. Milování, trpělivost založená na vytrvalosti, neboť tři týdny to psaly a přinesly téměř prázdný list. Vždy pokrčila ramínky a “kosmicky” na mě pohlédla. Po třech letech byl dopis hotový.

Před dvěma lety dokončila základní školu a nastoupila na LO. Narazila na nové těžkosti, žádala jsem: vytrvej. Babička už zemřela, dívka bydlela u příbuzných, kteří ji chtěli co nejdříve provdat, aby dostali věno. Lucii táhlo na třináctý rok. Všechno ukazovalo na to, že i pro ni je manželské štěstí to nejdůležitější. Radila jsem jí - vytrvej na škole, a potom se sama rozhodneš, kdo bude tvým mužem. O rok později otěhotněla, adopce byla přerušena. Přichází rodit do našeho střediska a říká mi: “*aby vytrvej*”. Ptám se: “Pověz mi, jak teď rozumíš těmto slovům? Neboť mám radost, že sis je zapamatovala.” Odpověděla: “Mám statečně porodit dítě, vychovat je a nezanéchat školy”. Usmála jsem se těm posledním slovům. Nyní musí chodit k řece prát plenky, vyprat muže a nakrmit ho atd. Po šťastném porodu mě ujistila, že za 4 měsíce půjde do školy a dítě nezanedbá, ale muže už nemá...

Milování rodiče, tak často a rychle vyhlašujete přerušování podpory, když dítě propadne nebo se špatně učí, a dodáváte “chodí za školu”. Pro děti zde není snadné se učit, překážky jsou na všech stranách. Ve školách je nedostatek učitelů, děti musejí pomáhat na poli atd. **Vytrvejte**, úpěnlivě Vás prosíme. Lucii příklad vypráví o realitě. Její další život je těžký, ale vytrvalý. S dítětem na zádech chodí do školy LO. Při vyučování je předává desetileté sestřenici, která je nemluva. Ta se o něj stará - hraje si s ním na rohoži před školou. Když dítě pláče, dívka nahlíží do okna a studentka-matka-Lucie vyjde ven ho nakrmit. A tak to jde den po dni. Školu určitě dokončí, neboť je vytrvalá. Adopce jí dala základ, aby vytrvala a dokázala si v životě poradit. Možná dokončí i vyšší studium, neboť setrvává v dobrém. Je schopná a